

Skaugdalen Montessoriskole SA

12.1.2015

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Høringsuttalelse - endringer i privatskoleloven.

Vi vil hovedsakelig fokusere på forslaget om å øke minste elevtall fra 15 – 30 elever.
(Pkt. 10.5 Minste elevtall (privatskoleloven § 2-2 tredje ledd) i høringsnotatet.)

Dagens bestemmelse i privatskoleloven § 2-2 tredje ledd, lyder slik:

"Dersom ein skole har færre enn 15 elevar tredje skoleår i samanheng, fell godkjenninga bort. For norske skolar i utlandet gjeld ei tilsvarende minumunsgrense på 10 elevar. Departementet kan i særskilde tilfelle gjere unntak frå minimunskrava til elevtal. Skolar som berre driv verksemd etter § 2-1 bokstav g, er ikkje omfatta av minimumskrava til elevtal."

Konsekvensen av forslaget på endring av elevtall 15 til 30 er at det blir svært vanskelig å starte opp og drive private skoler. En annen konsekvens er at flere eksisterende privatskoler vil bli lagt ned, noe som er svært uheldig for mange samfunn rundt om i landet. I mange bygder er skolen limet i lokalsamfunnet.

Vi stiller også spørsmål ved om hvorfor departementet setter minstekrav til elevtall ved private skoler, når det ikke finnes tilsvarende krav for de offentlige skolene.

Kunnskapsdepartement vil opprettholde elevtallet på 10 for norske private skoler som er etablert i utlandet. Hvis 10 elever kan være kvalitetsmessig godt nok for norske elever på en norsk privat skole i utlandet, hvorfor skal det ikke 15 elever være kvalitetsmessig godt nok for elever på en privat skole plassert i Norge?

Foreldrenes rett til å velge.

Vi viser til høringsnotatet punkt 1.2 om behovet for endringer, hvor regjeringen stadfester at de er opptatt av å sikre den enkelte elevs rett til å velge mellom forskjellige skoler. I artikkel 13-3 i FN-konvensjonen slås foreldreretten fast:

Org.nr. 911 584 891

Telefon skolen: 456 00 799

Telefon privat: 959 23 05

Adresse: Skaugdalen, 7100 Rissa

E-post: post@skaugdalenmontessoriskole.no
ojberget@broadpark.no

"Konvensjonspartene forplikter seg til å respektere foreldres og, når det er aktuelt, vergers frihet til å velge andre skoler for sine barn enn dem som er opprettet av offentlige myndigheter, forutsatt at skolene oppfyller eventuelle minstekrav til undervisningen fastsatt eller godkjent av staten, og til å sikre sine barn en religiøs og moralsk undervisning i samsvar med deres egen overbevisning."

Hvis denne endringen av elevtall trer i kraft, vil denne rettigheten bli ytterligere svekket. I følge FN-konvensjonen er det en **menneskerett å kunne velge alternative skoler** for sine barn. Størrelsen på skolen kan ikke ha noen betydning for denne rettigheten.

Kommuneøkonomi og skolestruktur.

Hensynet til kommuneøkonomi må ikke ligge til grunn for etablering av private skoler. Det virker som kravet til minste elevtall på 30 er politisk motivert sett i sammenheng med kommuneøkonomi og kommunessammenslåing. Retten for foreldre til å velge skole må veie tyngre, jf. Foreldrerenetten. Statlige overføringer dekker kostnadene pr. elev uansett om eleven går på en privat eller offentlig skole. Argumentet i høringsnotatet vedrørende kommunens omprioriteringsmuligheter mener vi ikke kan være et argument for endring fra 15 til 30 elever.

Mange private skoler blir etablert utenfor de store sentra. I likhet med private bedrifter skaper de private skolene nye arbeidsplasser, et nytt livsgrunnlag for flere familier i distriktene. I tillegg skaper de skatte- og avgiftsinntekter til kommunen og staten. Det skapes god reklame for kommunene og vil føre til vekst i form av tilflytting til kommunen.

Kvalitet

Det finnes ikke dekning for å hevde at små skoler er dårligere enn større skoler for elevenes læring og trivsel. Mye forskning påpeker at små skoler gir god pedagogikk, gode oppvekstbetingelser, gode fellesskap mellom foreldre og skole og bedre muligheter for å bekjempe for eksempel mobbing. Vi kan heller ikke se at det foreligger faglige kvalitetsmessige vurderinger i lovforslaget.

På små skoler gir det absolutt rom for tilpasset undervisning, kanskje i enda større grad enn i store skoler.

Nærmiljøets betydning

En skole i nærmiljøet er selve livsnerven for lokalsamfunnet. Vi mener det må legges vekt på barnas rett til å gå på skole i nærmiljøet. En skole i nærmiljøet er like viktig for elevene som for resten av lokalsamfunnet og elevene integreres i det lokalsamfunnet de vokser opp i.

Org.nr. 911 584 891

Telefon skolen: 456 00 799

Telefon privat: 959 23 05

Adresse: Skaugdalen, 7100 Rissa

E-post: post@skaugdalenmontessoriskole.no

ojberget@broadpark.no

Vi mener at private skoler ikke er en konkurrent til den offentlige skole, men et supplement som skaper mangfold og bredde hvor foreldre/foresatte får reell valgfrihet for sine barn.

De skolene som har fått godkjenning og er etablert må få trygghet, det må vises respekt for de som har gjort en enorm innsats for sitt lokalsamfunn ved å opprettholde småskolene. Det at skolene er små betyr ikke at det lærer mindre på disse skolene. Det må være en reell mulighet for å starte opp alternativ undervisning. Det er viktig at foreldre kan ha et alternativ til offentlig skole.

Vi vil til slutt bemerke at denne endringen vil berøre mange montessoriskoler rundt om i landet. Montessoriskoler er skoler basert på et formål (alternativ pedagogikk) og det er nettopp denne type skole som den nye friskoleloven bør ha som intensjon å ivareta. Denne pedagogikken er meget godt egnet for små miljøer. Montessoripedagogikken er basert på at de yngre elevene lærer av de eldre, noe som er en vinn - vinn situasjon for både yngre og eldre barn. De arbeider i grupper på tvers av alder.

Oppsummering:

- **Med bakgrunn i de momenter vi her har vektlagt skal det ikke settes noe krav til minste elevtall i den nye friskoleloven.**
- **Vi forventer at regjeringen forholder seg til artikkkel 13-3 i FN-konvensjonen der det står: Det er en menneskerett å kunne velge alternative skoler for sine barn**
- **Loven skal ikke gis tilbakevirkende kraft.**

Med vennlig hilsen
Skaugdalen Montessoriskole SA

Olav Jostein Berget
Olav Jostein Berget
daglig leder